

Jowita Świerczyńska

UŁATWIENIA W OBSŁUDZE CELNEJ STOSOWANE PRZEZ SŁUŻBĘ CELNĄ WOBEC PRZEDSIĘBIORCÓW W RAMACH OBROTU TOWAROWEGO Z ZAGRANICĄ

Streszczenie

Kontakty przedsiębiorców uczestniczących w obrocie międzynarodowym z administracją celną są codziennością. W relacjach tych organy celne pełnią nie tylko swoją tradycyjną rolę, polegającą na pobieraniu ceł i podatków, ale stale i konsekwentnie wspierają aktywność gospodarczą. Przedsiębiorcy oczekują rozwiązań, których efektem powinno być ułatwienie legalnej działalności i sprawny przepływ towarów. Przedsiębiorca jest dziś dla Służby Celnej nie tylko równorzędnym partnerem ale stał się też najważniejszym interesariuszem. Celem niniejszej publikacji jest przedstawienie podstawowych regulacji prawnych w zakresie obrotu towarowego z zagranicą oraz zidentyfikowanie i charakterystyka najważniejszych rozwiązań przyjętych przez Służbę Celną, których efektem jest zmniejszenie barier administracyjnych i zapewnienie przedsiębiorcom ułatwień w obsłudze celnej.

Wstęp

Służba Celną uczestniczy w każdej dziedzinie związanej z międzynarodowym obrotem towarowym. W kontaktach z przedsiębiorcami, organy celne pełnią nie tylko swoją tradycyjną rolę, polegającą na pobieraniu ceł i podatków ale stale i konsekwentnie wspierają aktywność gospodarczą przedsiębiorców. Obecnie przedsiębiorca jest najważniejszym interesariuszem, równorzędnym partnerem dla administracji celnej. Ukierunkowanie na poprawę standardów obsługi

i wspieranie aktywności gospodarczej w oparciu o uwarunkowania gospodarcze, budżetowe i technologiczne (głównie informatyczne) to nadrzędne cele strategiczne przyjęte do realizacji przez Służbę Celną na lata 2014-2020¹.

Eliminowanie barier biurokratycznych istniejących w prawie celnym, jak również w samej praktyce organów celnych wobec przedsiębiorców działających w obrocie międzynarodowym, przyczynia się do poprawy warunków prowadzenia działalności gospodarczej. Dziś, przedsiębiorcy oczekują rozwiązań, których efektem powinno być ułatwienie legalnej działalności i sprawny przepływ towarów. Dlatego Służba Celna stara się działać tak, by odpowiadać oczekiwaniom podmiotów gospodarczych, konsekwentnie wprowadzając wiele zmian prawnych mających na celu usprawnienie obsługi celnej. Powoduje to wzrost zaufania do organów celnych i w efekcie pozytywnie wpływa na prowadzenie działalności w aspekcie celno-handlowym.

Celem niniejszej publikacji jest przedstawienie podstawowych regulacji prawnych w zakresie obrotu towarowego z zagranicą oraz zidentyfikowanie i charakterystyka najważniejszych rozwiązań przyjętych przez Służbę Celną, których efektem jest zmniejszenie barier administracyjnych i zapewnienie przedsiębiorcom ułatwień w obsłudze celnej.

1. Regulacje prawne w zakresie obrotu towarowego z zagranicą

Regulacje w zakresie obrotu towarowego z zagranicą, z poziomu Wspólnoty, to: Wspólnotowy (Unijny) Kodeks Celny² wraz z przepisami wykonawczymi, Wspólna Taryfa Celna³ oraz rozporządzenie ustanawiające wspólnotowy system zwolnień celnych⁴. Bezpośrednie stosowanie wymienionych przepisów wypływa z zasady, wynikającej z art. 288 TFUE⁵: *„rozporządzenie ma zasięg ogólny. Wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich”*. Wymienione akty to akty wydane w randze rozporządzeń – a więc obowiązują na takiej samej zasadzie, jak przepisy prawa krajowego, bez konieczności podejmowania przez władze państw członkowskich jakichkolwiek działań.

Wspólnotowy Kodeks Celny to podstawa unijnego systemu celnego i najważniejsze źródło prawa celnego UE. Znajdują się w nim wszystkie najważniej-

¹ Strategia działania Służby Celnej na lata 2014-2020, Załącznik do zarządzenia nr 50 Ministra Finansów z dnia 13 grudnia 2014 r., Ministerstwo Finansów, Warszawa 2013, s. 10.

² Rozporządzenie Rady (EWG) nr 2913/92 z dnia 12 października 1992 r. ustanawiające Wspólnotowy Kodeks Celny, Dz. Urz. L 302 z 19.10.1992., obowiązuje od 01.01.1994 r.

³ Rozporządzenie Rady (EWG) nr 2658/87 z 23 lipca 1987 r. w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz Wspólnej Taryfy Celnej, Dz. U. L nr 256 z 07.09.1987.

⁴ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1186/2009 z dnia 16 listopada 2009 r. ustanawiające wspólnotowy system zwolnień celnych, (wersja ujednolicona) Dz. U. L 324 z 10.12.2009.

⁵ Traktat z Lizbony zmieniający Traktat o Unii Europejskiej i Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską podpisany w Lizbonie dnia 13 grudnia 2007 r., Dz. U. C 306 z 17.12.2007, wersja skonsolidowana Traktatu - Dz. U. C 83/47 z 30.03.2010, [TFUE].

sze, obowiązujące w Unii przepisy prawa celnego, stąd często określany jest jako „fundament unii celnej UE”, „konstytucja europejskiej unii celnej” czy „akt najwyższej rangi”. Przepisy WKC pogrupowane zostały w 253 artykułach, skatalogowanych w dziewięciu częściach, tzw. „Tytułach” i odnoszą się do trzech głównych kategorii: 1) postanowienia ogólne (zakres stosowania i definicje; prawa i obowiązki; środki odwoławcze) 2) procedury celne (wprowadzenie i wyprowadzenie towarów; procedury celne; wolne obszary celne, powrotny wywóz, zniszczenie, zrzeczenie się na rzecz Skarbu państwa), 3) pobór należności celnych (taryfa celna; pochodzenie towarów; wartość celna; zwolnienia celne; dług celny). Aby zagwarantować jednolite metod i środki stosowania norm WKC, przyjęto skorelowane z nim przepisy wykonawcze, tzw. Kodeks Wykonawczy do Wspólnotowego Kodeksu Celnego (WKCW)⁶. Integralną część WKCW stanowią załączniki, które zawierają komplet formularzy celnych, instrukcji wykazów i wyjaśnień do formularzy. Mając na uwadze fakt, że rozwiązania przyjęte w WKC bazują na procedurach papierowych, co w dzisiejszej praktyce jest rozwiązaniem przestarzałym - *„przestarzałe procedury postępowania i inne przepisy prawa celnego, które opracowano dla operacji celnych w formie papierowej zwiększają ryzyko wystąpienia nadużyć, szkodzą bezpieczeństwu na granicy zewnętrznej i osłabiają rolę służ celnych, jako głównego uczestnika ochrony i nadzoru granic w międzynarodowym przepływie towarów”*, zrodziła się potrzeba reformy przepisów celnych. W 2008 roku wszedł w życie Zmodernizowany Kodeks Celny (ZKC)⁸ - przy czym tylko niektóre z przepisów zaczęto stosować w praktyce. Pełne stosowanie przepisów nowego Kodeksu miało nastąpić najpóźniej do 24 czerwca 2013 r. i uzależnione zostało od stosowania przepisów wykonawczych i wdrożenia systemów IT wymaganych do obsługi procedur celnych w formie elektronicznej. W połowie 2011 roku, ze względu na niedoprecyzowanie przepisów w niektórych obszarach objętych ZKC i stan wdrożenia systemów IT (właściwie całkowity brak wdrożenia), Komisja Europejska podjęła decyzję o pełnym przekształceniu ZKC, jeszcze przed jego całkowitym stosowaniem. Nowy akt, pod nazwą Unijny Kodeks Celny (UKC)⁹ wszedł w życie 30 października 2013 roku. Jednak, pomimo tego faktu, stan prawny nie zmienił się - nadal obowiązują przepisy Wspólnotowego Kodeksu

⁶ Rozporządzenie Komisji (EWG) Nr 2454/93 z dnia 2 lipca 1993 roku ustanawiające przepisy w celu wykonania rozporządzenia Rady (EWG) nr 2913/92 ustanawiającego Wspólnotowy Kodeks Celny, Dz. U. L253 z 11.10.1993 oraz rozporządzenie Komisji (UE) nr 1063/2010 z dnia 18 listopada zmieniające rozporządzenie (EWG) nr 2454/93 ustanawiające przepisy w celu wykonania rozporządzenia Rady (EWG) nr 2913/92 ustanawiającego Wspólnotowy Kodeks Celny, Dz. U. L 307 z 23.11.2010.

⁷ Por. Realizacja wspólnotowego programu lizbońskiego. Wniosek Rozporządzenie (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiające Wspólnotowy Kodeks Celny (Zmodernizowany Kodeks Celny) przedstawiony przez Komisję, Bruksela 30.11.2005, s. 4.

⁸ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 450/2008 z dnia 23 kwietnia 2008 r. ustanawiające wspólnotowy kodeks celny (zmodernizowany kodeks celny), Dz. U. L 145 z 04.06.2008.

⁹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiającego Unijny Kodeks Celny, Dz. Urz. L 269 z 10.10.2013.

Celnego. Pełne stosowanie UKC powinno nastąpić do 31 grudnia 2020 roku i uzależnione jest od wdrożenia wymaganych przepisów wykonawczych i delegowanych.

Wspólna Taryfa Celna (WTC), to z kolei instrument, który w prosty sposób ułatwia zarządzania handlem każdemu przedsiębiorcy europejskiej unii celnej. Pozwala na wyliczenie należnych obciążeń finansowych wynikających z prowadzenia działalności polegającej na przywozie towarów na unijny obszar celny.

Komisja Europejska, każdego roku, uchwała rozporządzenie wykonawcze zmieniające załącznik I do rozporządzenia Rady (EWG) nr 2658/87, przyjmując nową, pełną wersję Nomenklatury Scalonej¹⁰. Rozporządzenie podlega opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym UE nie później niż do 31 października i obowiązuje od 1 stycznia roku następnego¹¹. Towary, znajdujące się w WTC, pogrupowane zostały w tzw. działy, których jest 99¹², a te z kolei uporządkowane zostały w XXI sekcji. WTC obejmuje stawki celne autonomiczne oraz konwencyjne (kolumna 3 WTC)¹³. Stawki konwencyjne mają zastosowanie do przywożonych towarów pochodzących z państw, będących Stronami Układu Ogólnego w Sprawie Taryf Celnych i Handlu (GATT) lub z którymi Wspólnota zawarła umowy zawierające Klauzule Najwyższego Uprzywilejowania (KNU). Autonomiczne stawki celne, przedstawione w WTC w formie przypisu, mają zastosowanie, gdy są niższe niż stawki konwencyjne. Równoległe z Nomenklaturą CN funkcjonuje Zintegrowana Taryfa Celna TARIC¹⁴, którą z punktu widzenia unijnego przedsiębiorcy, można oceniać jako podstawowe i bogate źródłem informacji oraz ułatwienie codziennej działalności. TARIC jest taryfą użytkową, dostępną online we wszystkich językach urzędowych Unii w postaci bazy danych, aktualizowanej codziennie przez DG TAXUD. W TARIC zawarte są wszystkie informa-

¹⁰ Taryfa obowiązująca w 2015 roku została wprowadzona rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 1101/2014 z dnia 16 października 2014 r. zmieniającym załącznik I do rozporządzenia Rady (EWG) nr 2658/87 w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej Taryfy Celnej, Dz. Urz. UE L 312 z 31.10.2014.

¹¹ Por. art. 12 rozporządzenia (EWG) nr 2658/87 ..., *op. cit.*

¹² Przy czym, dział 77 to dział „zarezerwowany do ewentualnego użytku w ramach Zharmonizowanego Systemu”, natomiast dział 99 zatytułowany „Specjalne Kody Nomenklatury Scalonej” zawiera kody CN i kody statystyczne dla niektórych szczególnych przepływów towarów. Dział został dodany Rozporządzeniem Komisji (UE) nr 1228/2010 z dnia 15 grudnia 2010 r. zmieniającego załącznik I do rozporządzenia Rady (EWG) nr 2658/87 w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej Taryfy Celnej (Dz. U. UE nr L 336 z dnia 21.12.2010). Zmiana wprowadzona od 01.01.2011 r.

¹³ Do 2000 r. WTC zawierała dwie kolumny stawek celnych: autonomiczne i konwencyjne. W 2000 r. dla większej przejrzystości postanowiono, że stawki autonomiczne będą wykazywane w taryfie, tylko wtedy gdy są niższe od konwencyjnych lub gdy stawki konwencyjne nie są stosowane (rozporządzenie Rady (WE) nr 254/2000 z dnia 31.01.2000 roku, Dz. U. L 28 z 03.02.2000). W WTC nie ma stawek preferencyjnych, są one ujęte w systemie TARIC, na podst. rozporządzenia Rady (WE) Nr 980/2005 z dnia 27.06.2005 wprowadzającego plan ogólnych preferencji taryfowych.

¹⁴ TARIC (Integrated Tariff of the European Communities) wprowadzona tym samym rozporządzeniem co Nomenklatura Scalona, tj. rozporządzeniem Rady (EWG) nr 2658/87..., *op. cit.*

cje dotyczące traktowania danego towaru w handlu z krajami trzecimi, a więc: zawieszenia taryfowe, kontyngenty taryfowe, preferencje taryfowe (włączając kontyngenty i plafony), system ogólnych preferencji taryfowych mających zastosowanie do krajów rozwijających się, cła antydumpingowe i wyrównawcze, elementy rolne, wartości jednostkowe, ceny referencyjne i minimalne, zakazy i ograniczenia przywozowe, nadzór przywozowy, uzupełniający mechanizm handlowy, zakazy i ograniczenia wywozowe, nadzór wywozowy, refundacje wywozowe¹⁵. TARIC jest z podstawowym, kompleksowym i faktycznie syntezującym wiedzę dokumentem dla każdego podmiotu europejskiej unii celnej uczestniczącego w handlu międzynarodowym. Znajomość stawek celnych czy innych informacji zawartych w taryfie TARIC a przede wszystkim umiejętność korzystania z tych informacji są dziś niezbędnym warunkiem funkcjonowania na arenie międzynarodowej a unijnym przedsiębiorcom dają możliwość skutecznego konkurowania nie tylko na jednolitym rynku, ale także na rynkach krajów trzecich.

Rozporządzenie ustanawiające system zwolnień celnych szczegółowy określa katalog przypadków, w których ze względu na szczególne okoliczności, stosuje się zwolnienia z należności celnych przywozowych lub należności celnych wywozowych. W praktyce, zwolnienia wywozowe są „martwe”, ponieważ w unijnym systemie celnym nie obowiązują opłaty celne związane z wywozem towarów poza obszar celny Unii¹⁶. Przepisy dotyczące zwolnień są bardzo rozbudowane - liczą 134 artykułów pogrupowanych w czterech Tytułach: 1) Tytuł I Zakres stosowania i definicje (art. 1-2); 2) Tytuł II Zwolnienie z należności celnych przywozowych (art. 3- 113); 3) Tytuł III Zwolnienie z należności celnych wywozowych (art. 114 – 121); 4) Tytuł IV Przepisy ogólne i końcowe (art.122 – 134). Najobszerniejsza część rozporządzenia poświęcona jest zwolnieniom z należności celnych przywozowych. Analizując charakter funkcjonującego, w unijnym systemie celnym, systemu zwolnień można dokonać pewnej systematyki¹⁷. Duża grupa specjalnego traktowania koncentruje się na prowadzących działalność gospodarczą (przedsiębiorstwach, gospodarstwach rolnych) lub jest związana z wykonywaniem zawodu.

¹⁵ http://www.mf.gov.pl/_files/_sluzba_celna/podrecznik_celny/6_00_00/6_7.html (dostęp 12.10.2014).

¹⁶ We wstępie do rozporządzenia nr 1186/2009 zaznaczono, że sprecyzowanie przypadków, w których zwolnienie wywozowe może zostać przyznane, wynika z faktu stosowania wspólnej polityki rolnej: „stosowanie wspólnej polityki rolnej oznacza, że w pewnych okolicznościach na niektóre towary mogą zostać nałożone należności celne wywozowe”.

¹⁷ Ponadto można wyróżnić zwolnienia celne, które przysługują osobom fizycznym (związane ze zmianą miejsca zamieszkania, zawarciem związku małżeńskiego, dziedziczeniem, podróżą itp.); zwolnienia ze względu na działalność o charakterze edukacyjnym, naukowym, kulturowym, medycznym lub charytatywnym. Wyróżniającą się kategorią jest także uprzywilejowane traktowanie przyznane instytucjom publicznym oraz wynikające z faktu wykonywania działalności o charakterze publicznym (głowy państwa, monarchowie).

Bezcłowe traktowanie w odniesieniu do określonych przypadków jest świadomym elementem realizacji unijnej polityki celnej w relacjach międzynarodowych i służy rozwojowi tych relacji. Ustanowiony system zwolnień celnych ułatwia działalność i gwarantuje normalne funkcjonowanie aktywności międzynarodowej.

Z poziomu krajowego obrót towarowy uregulowany jest w ustawie Prawo celne jak również w wydanych na jej podstawie przepisach wykonawczych regulujących strukturę i właściwości organów celnych, zasady postępowania celnego, wykonywanie kontroli celnej, wzory formularzy stosowanych w postępowaniu celnym. Ustawa Prawo celne¹⁸ reguluje w zakresie uzupełniającym przepisy prawa wspólnotowego w zakresie zasad przywozu towarów na obszar celny Wspólnoty oraz wywozu z tego obszaru; zasad postępowania z towarami objętymi Wspólną Polityką Rolną oraz sposobu przekazywania informacji do celów ewidencji i statystyki dotyczącej wewnątrzunijnego obrotu towarowego¹⁹.

2. Ułatwienia w obsłudze celnej

2.1. Procedury uproszczone

Procedura uproszczona może być stosowana w jednej z następujących form²⁰:

- 1) niekompletnego zgłoszenia celnego (tzw. I forma procedury uproszczonej, nie wymaga wcześniejszego uzyskania pozwolenia organu celnego na stosowanie);
- 2) uproszczonego zgłoszenia celnego (tzw. II forma procedury uproszczonej) oraz
- 3) procedury w miejscu (tzw. III forma procedury uproszczonej).

Upowszechnienie stosowania procedur uproszczonych jest jednym z kluczowym zadań administracji celnej. Dotychczas największe uznanie polskich przedsiębiorców zdobyła III forma uproszczeń, określana jako „procedura w miejscu”, tj. wpisanie towarów do rejestru. Procedura umożliwia załatwianie formalności celnych w przedsiębiorstwie „na miejscu”, bez udziału funkcjonariusza celnego. Wybór tej formy uproszczenia wynika przede wszystkim z wygody: przedsiębiorcy w zasadzie nie mają obowiązku dostarczania towarów do oddziału celnego muszą jedynie powiadomić organ celny o ich nadejściu (przy imporcie) albo wysyłce (przy eksporcie). Towar znajduje się w miejscu określonym

¹⁸ Ustawa z dnia 19 marca 2004 r. Prawo celne, tekst jednolity ustawy - Załącznik do Obwieszczenia Marszałka Sejmu RP z dnia 5 kwietnia 2013 r., Dz. U. z 25.06.2013, poz. 727.

¹⁹ Por. art. 1 ustawy Prawo celne, *op. cit.*

²⁰ Źródłem informacji na temat procedur uproszczonych są Wytyczne w sprawie stosowania procedur uproszczonych, o których mowa w art. 76 ust.1 Wspólnotowego Kodeksu Celnego, wersja 1.4., Ministerstwo Finansów - Departament Cel, Izby Celne: w Katowicach, Krakowie, Wrocławiu, styczcień 2015 (dostępne na <http://bip.warszawa.ic.gov.pl>).

w treści pozwolenia na stosowanie procedury. Czynności celne dokonywane są przez upoważnionego pracownika (firma sama dokonuje zdjęć zamknięć celnych lub ich nałożenia, sama drukuje i stempluje dokumenty) - funkcjonariusz celny pojawia się tylko w przypadku ewentualnej kontroli.

W ramach upraszczania formalności, Służba Celna wprowadziła tzw. pojedyncze pozwolenie na stosowanie procedury uproszczonej SASP. Rozwiązanie to umożliwia przedsiębiorcy uzyskanie pozwolenia w jednym państwie Unii na wszystkie operacje przywozu/wywozu towarów w ramach europejskiej unii celnej. Dzięki temu, możliwa jest centralizacja płatności należności celnych tytułem wszystkich transakcji w ramach państwa, które wydało takie pozwolenie, mimo iż kontrola i zwolnienie towarów ma miejsce w innym państwie członkowskim.

Wśród ogólnych korzyści stosowania procedur uproszczonych należy wymienić, m.in.: oszczędność czasu (oczekiwanie na dokonanie odprawy celnej może wynosić nawet kilka godzin), zmniejszenie kosztów (m.in. kosztów dostarczenia towarów do oddziału celnego), szybszy dostęp do towarów, większą wydajność odpraw celnych (to firma decyduje o kolejności odpraw poszczególnych przesyłek); usprawnienie pracy - możliwość racjonalnego planowania dostaw i wysyłek, wzrost wiarygodności wśród kontrahentów zagranicznych i prestiż wśród podmiotów krajowych, możliwość rozliczania podatku VAT bezpośrednio w deklaracji podatkowej. W opinii przedsiębiorców najbardziej atrakcyjne ułatwienia to: możliwość skracania czasu związanego z przesyłaniem powiadomień - górną granicę stanowi czas dwóch godzin, który może zostać skrócony przez organ celny (w wielu sytuacjach nawet do 15 minut, w praktyce najczęściej do 30 minut); możliwość realizacji procedury uproszczonej poza godzinami pracy organu celnego oraz możliwość rozliczania się z podatku VAT w deklaracji podatkowej²¹. Za najmniej atrakcyjne ułatwienie przedsiębiorcy uznali m.in. zwolnienie z przesyłania powiadomień przed przybyciem towarów²².

Podsumowując, należy podkreślić, że korzyści ze stosowania procedury uproszczonej nie mają charakteru fiskalnego (nie wpływają na wysokość należności celnych), ale przede wszystkim organizacyjny.

---

²¹ Wyniki badania ankietowego przeprowadzonego wśród przedsiębiorców posiadających status AEO lub pozwolenie na stosowanie procedury uproszczonej oraz w oddziałach celnych przedstawione przez Departament Polityki Celnej na konferencji "Ułatwienia dla Biznesu 2013+" w dniu 04.06.2013.

²² *Ibidem*.

2.2. Program Upoważnionego Przedsiębiorcy (AEO)

Instytucja Upoważnionego Przedsiębiorcy została wprowadzona do unijnego porządku prawnego w 2005 roku²³, jednak w praktyce zaczęła być stosowana od 1 stycznia 2008 roku²⁴. Dowodem uzyskania statusu Upoważnionego Przedsiębiorcy jest wydanie przez organ celny świadectwa Upoważnionego Przedsiębiorcy, tzw. świadectwa AEO. Przepisy wprowadziły trzy rodzaje świadectw:

- świadectwo AEO – uproszczenia celne (status AEO C);
- świadectwo AEO – bezpieczeństwo i ochrona (status AEO S);
- świadectwo AEO – uproszczenia celne/bezpieczeństwo i ochrona (status AEO F).

Upoważniony Przedsiębiorca to przedsiębiorca, który jest uznany przez organy celne za wiarygodnego i solidnego w kontekście dokonywanych operacji celnych i w związku z tym przysługuje mu prawo do uzyskania korzyści w postaci szeregu uproszczeń przewidzianych przepisami prawa celnego oraz/lub ułatwień odnoszących się do kontroli celnej dotyczącej bezpieczeństwa ochrony, m.in.: mniejsza liczba kontroli dokumentów i kontroli fizycznych; priorytetowe traktowanie przesyłki w przypadku wytypowania do kontroli (kontrola poza kolejnością); wybór miejsca przeprowadzenia kontroli (na wniosek podmiotu i po uzgodnieniu z organem celnym); mniejsza ilość danych w deklaracjach skróconych oraz uprzednie powiadomienie o wytypowaniu przesyłki do kontroli celnej - jeszcze przed przybyciem towarów na unijny obszar celny (nie dotyczy statusu AEOC); łatwiejszy dostęp do uproszczeń celnych (nie dotyczy statusu AEOS)²⁵. Poza ułatwieniami, jakie wynikają z przepisów unijnych, polska Służba Celną wprowadziła dodatkowe przywileje o charakterze organizacyjno-technicznym, tzw. "dobre praktyki". Należą do nich, m.in.: priorytetowa obsługa zgłoszeń celnych oraz wszelkich wniosków (obsługa „w pierwszej kolejności”); specjalne miejsca obsługi dla posiadaczy AEO; odrębne pasy ruchu na przejściach granicznych dla posiadaczy AEO; newslettery (wysyłanie drogą mailową informacji o zmianie przepisów, wytycznych itp.); niezadanie składania zabezpieczenia (jeśli nie ma charakteru obligatoryjnego); większe ułatwienia fakultatywne w pozwoleniach na stosowanie procedury uproszczonej (np. określenie indywidualnego czasu związanego z przesyłaniem komunikatów czy zgoda na realizację procedury uproszczonej poza godzinami pracy urzędu celnego); możliwość udziału w tzw. „profilaktyce merytorycznej” (tj. spotkaniach, podczas których

²³ Instytucja Upoważnionego Przedsiębiorcy została wprowadzona. rozporządzeniem (WE) nr 648/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 kwietnia 2005 r. zmieniającym rozporządzenie Rady (EWG) nr 2913/92 ustanawiające Wspólnotowy Kodeks Celnny, Dz. U. L 117 z 04.05.2005.

²⁴ Stosowanie w praktyce stało się możliwe po wejściu w życie przepisów wykonawczych, tj. rozporządzenia Komisji (WE) nr 1875/2006 z dnia 18 grudnia 2006 r. zmieniającego rozporządzenie (EWG) nr 2454/93 ustanawiające przepisy w celu wykonania Wspólnotowego Kodeksu Celnego, Dz. U. L 360 z 19.12.2006.

²⁵ Por. art. 14 Rozporządzenia Komisji (WE) nr 1875/2006..., *op. cit.*

omawiane są problemy merytoryczne z zakresu obrotu międzynarodowego); rozliczanie podatku VAT w deklaracji podatkowej²⁶.

Posiadanie świadectwa AEO nie jest obowiązkiem tylko prawem przedsiębiorcy. Program AEO jest programem otwartym dla wszystkich przedsiębiorców europejskiej unii celnej, bez względu na wielkość przedsiębiorstwa. Posiadanie statusu Upoważnionego Przedsiębiorcy AEO stanowi przywilej znalezienia się w gronie podmiotów gospodarczych uznanych za rzetelnych i wypłacalnych partnerów. Ponadto, przedsiębiorca posiadający świadectwo AEOS lub AEOF jest uznawany za bezpiecznego i zapewniającego ochronę partnera w łańcuchu dostaw. W praktyce handlowej pozytywnie wpływa to na jego wizerunek i reputację. Decyzja o przystąpieniu do Programu jest kwestią wyboru samego przedsiębiorcy. Ale nie znaczy to, że status AEO jest przyznawany każdemu, kto postanowi przystąpić do Programu.²⁷ Wydanie świadectwa jest możliwe dopiero po spełnieniu przez przedsiębiorcę określonych kryteriów, co weryfikowane jest przez organy celne podczas postępowania audytowego. Ogólne kryteria przyznawania statusu AEO obejmują: przestrzeganie wymogów celnych; skuteczny i umożliwiający właściwe kontrole celne system zarządzania ewidencjami handlowymi i transportowymi; udokumentowaną wypłacalność; odpowiednie standardy bezpieczeństwa i ochrony²⁸ (dotyczy ubiegających się świadectwa AEO w postaci AEOS i AEOF)²⁹.

W ciągu siedmiu lat funkcjonowania Programu, wydano blisko 13 tysięcy świadectw AEO³⁰. Ich struktura przedstawia się następująco: 52,3% stanowią świadectwa AEOF; 44% to świadectwa AEOC a 3,7% świadectwa AEOS. Nie-

²⁶ Por. *Ułatwienia dla upoważnionych przedsiębiorców (AEO)*, wersja 0.4, Ministerstwo Finansów - Departament Cel, Warszawa, 2015, s. 8-14, (dostępne: <http://bip.warszawa.ic.gov.pl>)

²⁷ Por. J. Świerczyńska, K. Budzowski, *Instytucja Upoważnionego Przedsiębiorcy w Unii Europejskiej, w: Integracja i kryzys na lokalnych i globalnych rynkach we współczesnym świecie*. Red. J. Rymarczyk, M. Domiter, W. Michalczyk. Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Wrocław 2013, (tom 2) s. 341.

²⁸ Standardy bezpieczeństwa i ochrony odnoszą się do: bezpieczeństwa budynków (przedsiębiorca musi zagwarantować, że położenie budynku oraz materiały, z których jest zbudowany utrudniają bezprawne wejście); odpowiedniej kontroli dostępu (kontrola powinna uniemożliwiać dostęp nieuprawnionych osób, pojazdów, towarów do terenów wysyłki, miejsc przeładunkowych, obszarów składowania ładunków); bezpieczeństwa ładunków (przedsiębiorca powinien dysponować takimi środkami do obsługi towarów (wytworzenie, składowanie, pakowanie, załadunek), które zagwarantują nienaruszalność ładunków); bezpieczeństwa partnerów handlowych (identyfikacja i odpowiednia wiedza o partnerach handlowych; w odniesieniu do nowych partnerów należy dokonać analizy ryzyka w zakresie bezpieczeństwa związanego z konkretną transakcją); bezpieczeństwa personelu (przejrzyste procedury zatrudniania oraz okresowe kontrole pracowników zatrudnionych na stanowiskach wrażliwych pod względem bezpieczeństwa).

²⁹ Por. Upoważnieni Przedsiębiorcy. Wytyczne, TAXUD/B2/047/2011 - Rev. 5, Komisja Europejska, Dyrekcja Generalna Ds. Podatów i Unii Celnej, Bruksela 28.05.2014, s. 7.

³⁰ 12 973 świadectw - stan na 24.05.2015. Wykaz Upoważnionych Przedsiębiorców znajduje się na stronie: http://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/eos/aeo_consultation.jsp?Lang=en&holderName=&aeoCountry=FI&certificatesTypes=AEOS&Expand=true&offset=1&range=25 (dostęp 24.03.2015)

kwestionowanym liderem są niemieccy przedsiębiorcy - 5594 świadectw, tj. 43,1% wszystkich wydanych do marca 2015 roku świadectw. Kolejne miejsca zajmują Holandia - 1424 świadectw (tj. 11,% świadectw wydanych w UE) oraz Francja z wynikiem 1153 świadectw (tj. 8,9% dotychczas wydanych świadectw AEO). Polska zajmuje piąte miejsce, z wynikiem 728 świadectw, tj. 5,6% wydanych świadectw (świadectwo AEOC posiada – 63,8%; status AEOF - 32,5% przedsiębiorców).

2.3. Program e-cło

Inicjatywa e-Customs (elektroniczne cło) dotyczy bezpapierowego środowiska dla cła. Jej celem jest stworzenie takich ram legislacyjnych, organizacyjnych i informatycznych na obszarze europejskiej unii celnej, które umożliwią m.in. lepszą koordynację procesu handlu międzynarodowego oraz znaczne ułatwienia dla przedsiębiorców. Polska Służba Celna inicjatywę elektronicznego cła realizuje przy pomocy „Programu e-Cło”³¹, którego zakres obejmuje zespół przedsięwzięć w 11 obszarach biznesowych i technicznych. Priorytetem Służby Celnej stało się wykorzystanie systemów informatycznych, tam gdzie jest to tylko możliwe. Efektem są elektroniczne usługi i ułatwienia dla przedsiębiorców. Najważniejsze efekty Programu e - Cło to wdrożenie następujących e-usług:

- **System Kontroli Importu (ICS - Import Control System)** – wdrożony w 2010 roku, obsługuje procedury związane z wprowadzeniem towarów na unijny obszar celny. Korzyści z wdrożenia systemu to przede wszystkim lepsze ukierunkowanie i przyspieszenie kontroli celnych. Obecnie 100% zgłoszeń celnych w imporcie składanych jest w formie elektronicznej;
- **System Kontroli Eksportu (ECS - Export Control System)** - obsługuje elektronicznie zgłoszenia celne wywozowe. Korzyści dla przedsiębiorców z wprowadzenia systemu to, m.in.: oszczędność czasu i kosztów związanych z dotarciem do urzędów celnych (składanie zgłoszeń w formie elektronicznej - obecnie 100% zgłoszeń składanych jest tej formie); usprawnienie odpraw celnych; sprawniejsze przekraczanie granicy; potwierdzenie wyprowadzenia towarów z UE niezwłocznie po faktycznym wyprowadzeniu towarów; monitoring operacji wywozowej;
- **Wspólnotowy System Rejestracji i Identyfikacji Podmiotów Gospodarczych (EORI - European Operators Registration and Identification)** – od 1 lipca 2009 roku obowiązek rejestracji w Systemie EORI dotyczy każdego przedsiębiorcy, który chce dokonywać obrotu towarowego w ramach wymiany Unia - państwa trzecie, zarówno w operacjach przywózowych, jak

---

³¹ Zadania Programu e-Cło zostały włączone do zadań „Strategii rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce na lata 2007-2013” i ujęte w wykazie projektów Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2007-2013 pod pozycją 89. Budżet projektu wynosi ok. 165 mln EUR. Przewidywany okres realizacji Programu: listopad 2009 - sierpień 2015.

i wywozowych. Przedsiębiorcy mają obowiązek posługiwać się numerem EORI we wszystkich transakcjach i czynnościach celnych na obszarze całej Unii, przy których wymagany jest identyfikator. Numer EORI jest uznawany na całym obszarze europejskiej unii celnej;

- **System Przemieszczania oraz Nadzoru Wyrobów Akcyzowych (EMCS PL Excise Movement and Control System)** - wykorzystywany do przemieszczania wyrobów akcyzowych w procedurze zawieszenia poboru akcyzy. System zastąpił w 100% administracyjny dokument papierowy (ADT), który był obowiązkowy w każdej przesyłce wyrobów akcyzowych w procedurze zawieszenia poboru akcyzy. Od 1 stycznia 2012 roku, stosowanie systemu jest obowiązkowe dla wszystkich podmiotów do obsługi przemieszczeń wyrobów akcyzowych w obrocie wewnątrzunijnym oraz obrocie krajowym;
- **Upoważniony Nadawca w tranzycie na podstawie Karnetu TIR** - uproszczenie dotyczące procedury tranzytu³², które pozwala przedsiębiorcom na otwieranie operacji tranzytu samodzielnie i w dowolnym czasie (niezależnie od godzin pracy urzędu celnego). W praktyce oznacza to, m.in.: zminimalizowanie formalności celnych oraz oszczędność czasu w wyniku przyspieszenia odpraw związanych z otwieraniem procedury TIR. Przedsiębiorca, który uzyska pozwolenie na stosowanie procedury uproszczonej przy otwieraniu Karnetów TIR, mając specjalny stempel "Upoważniony Nadawca TIR"³³ i plombownice może sam otwierać Karnety TIR bez przedstawienia towaru w oddziale celnym (tzw. samoobsługa)³⁴;
- **Bezpośrednia dostawa** - nadrzędnym celem wprowadzenia tej formy uproszczenia było odformalizowanie czynności przy uznawaniu miejsc w celu dokonywania w nich czynności przewidzianych przepisami prawa celnego³⁵. Rozwiązanie to umożliwia przedsiębiorcom, po uzyskaniu wymagane-

³² Ułatwienie, które zostało wprowadzone w 2006 r., jednak dopiero w 2013 r., w wyniku dalszego uproszczania istniejącego rozwiązania, zaczęło cieszyć się popularnością przedsiębiorców. Wielkie zainteresowanie wynikało z faktu, że pomimo iż przedsiębiorca mógł samodzielnie (bez udziału funkcjonariusza celnego) dokonywać załadunku towaru na środek transportu i nakładać zamknięcia celne (plomby), to i tak musiał każdorazowo zgłaszać się do urzędu celnego z Karnetem TIR celem naniesienia odpowiednich adnotacji i stempli.

³³ Każdy stempel "upoważniony nadawca TIR" - posiada unikalny, indywidualny numer; jest również zabezpieczony przed sfałszowaniem. Wzór stempla został określony w zarządzeniu nr 31 Ministra Finansów z dnia 4 lipca 2013 r. zmieniającego zarządzenie w sprawie wzorów pieczęci, zamknięć urzędowych, stempli i innych znaków stosowanych przy wykonywaniu kontroli.

³⁴ Por. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 12 czerwca 2013 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie formularzy stosowanych w sprawach celnych, Dz. U., poz. 729 z 25.06.2013.

³⁵ Miejsce uznane/wyznaczone to miejsce, inne niż urząd celnym, w którym mogą być w uzasadnionych przypadkach i na określonych przez organ celny warunkach dokonywane czynności przewidziane przepisami prawa celnego. Możliwość korzystania z instytucji dostawy bezpośredniej została wprowadzona rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 29 listopada 2013 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie miejsca wyznaczonego lub uznanego przez organ celny, w którym mogą być dokonywane czynności przewidziane przepisami prawa celnego, Dz. U. 2013, poz. 1475. Przepisy weszły w życie 24 grudnia 2013 roku.

go pozwolenia na korzystanie z procedury tranzytu przy zakończeniu tranzytu (tzw. upoważniony odbiorca), na przedstawienie towaru w innym miejscu niż urząd celny, celem dopełnienia formalności celnych. W praktyce oznacza to, że towary, objęte uprzednio procedurą tranzytu są dostarczane do miejsca, które jest wpisane w pozwoleniu (np. bezpośrednio do odbiorcy), a następnie tranzyt zostaje zakończony i towar (bez przedstawienia w oddziale celnym) może zostać objęty kolejną procedurą. Zgodę na korzystanie z tego ułatwienia, przedsiębiorcy mogą otrzymać jednorazowo (tzw. miejsca uznane jednorazowo) lub na okres dwóch lat (tzw. miejsca uznane decyzją organu celnego);

- **e-Załączniki** - usługa wdrożona w drugiej połowie 2014 r., która pozwala przedsiębiorcy na załączanie w formie elektronicznej dokumentów towarzyszących zgłoszeniu celnemu (np. świadectw fitosanitarnych, weterynaryjnych). Przedsiębiorca każdorazowo decyduje, czy korzystniej dla niego jest dostarczyć organom celnym dodatkowe dokumenty w wersji papierowej czy też skorzystać z ułatwienia i odpowiednio zeskanowany dokument przesłać drogą elektroniczną;
- **Centrum Urzędowego Dokonywania Odpraw (CUDO)** - istotą przyjętego rozwiązania jest rozdzielenie miejsca, w którym towar jest przedstawiany a więc gdzie realizowane są zadania wymagające bezpośredniego kontaktu funkcjonariusza celnego z towarem (w tym czynności kontrolne), od miejsca elektronicznej obsługi zgłoszenia celnego. W praktyce przedsiębiorca po złożeniu elektronicznego zgłoszenia celnego, przedstawia towar do fizycznej kontroli w najdogodniejszym dla niego miejscu wchodzącym w skład Centrum. Efektem tej instytucji jest redukcja czasu obsługi administracyjnej a więc przyspieszenie samej odprawy celnej;
- **Odprawa przed przybyciem** - usługa wprowadzona w 2014 roku, ukierunkowana na uproszczenie formalności i usprawnienie obsługi celnej w portach morskich. Organy celne, w oparciu o wcześniej dostarczone przez przedsiębiorcę w zgłoszeniu celnym dane, dokonują wstępnej weryfikacji (jeszcze przed przyjęciem zgłoszenia), mając tym samym możliwość wcześniejszego przygotowania się do odprawy celnej towaru. Rozwiązanie to pozytywnie wpłynęło na przyspieszenie obsługi obrotu towarowego w portach morskich;
- **Porty 24** - ideą instytucji jest założenie, że czas trwania wszystkich kontroli towarów importowanych do Polski drogą morską, od chwili przedstawienia towaru do kontroli - do zwolnienia towaru do procedury celnej, nie powinien przekraczać jednej doby. Z dniem 1 stycznia 2015 roku, na Służbę Celną został nałożony obowiązek koordynacji działań kontrolnych prowadzonych

przez wszystkie służby kontrolne³⁶ (Państwową Inspekcję Sanitarną, Inspekcję Weterynaryjną, Państwową Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Inspekcję Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych) w taki sposób, aby możliwe było ich przeprowadzenie maksymalnie w ciągu 24 godzin przez wszystkie inspekcje w sposób jak najmniej uciążliwy dla przedsiębiorców. Realizacja zadania jest możliwa dzięki wykorzystaniu elektronicznego obiegu danych i informacji pomiędzy właściwymi służbami. Zaletą ułatwienia jest rzeczywiste skrócenie czasu odprawy celnej towaru, a tym samym obniżenie kosztów ponoszonych przez przedsiębiorców i poprawa warunków prowadzenia działalności w obszarze importu.

Realizacja „Programu e-cło” to szereg korzyści dla przedsiębiorców, wśród których należy wymienić: wyeliminowanie dokumentów papierowych („papier w razie awarii”); podniesienie jakości usług biznesowych w wyniku usprawnienia obsługi przedsiębiorców i skrócenia czasu potrzebnego przedsiębiorcom na załatwienie formalności; stworzenie warunków skutecznej, bezpiecznej i efektywnej wymiany danych na linii przedsiębiorca – organ celny (możliwość załatwienia formalności z wykorzystaniem e-usług z dowolnego miejsca w UE); uproszczenie formalności a tym samym przyspieszenie przepływu towarów.

2.4. Kontrola celna

Skala wymiany międzynarodowej powoduje, że organy celne nie są w stanie weryfikować każdego zgłoszenia celnego. Dlatego Służba Celna podjęła działania, których celem jest zmiana podejścia do kontroli celnej. Obowiązujące zasady prowadzenia kontroli celnej nakładają na Służbę Celną wykorzystanie analizy ryzyka przy podejmowaniu decyzji o kontroli. Ryzyko, definiowane jak prawdopodobieństwo wystąpienia naruszenia przepisów prawa, analizowane jest na podstawie informacji o ładunku, dostarczanych przez przedsiębiorców drogą elektroniczną przed ich wyprowadzeniem (w urzędzie wywozu) lub przybyciem (w miejscu pierwszego wprowadzenia, niezależnie od miejsca przeznaczenia). Ryzyko oceniane jest przy pomocy elektronicznego systemu z wykorzystaniem wspólnych kryteriów i norm ryzyka przez analityków ryzyka celnego³⁷. Ocena charakteru ryzyka, jego prawdopodobnego wystąpienia i wpływu jest podstawą do podejmowania decyzji, czy należy podjąć działania kontrolne - jeśli tak, to w jakim zakresie i miejscu. W ocenie ryzyka Służba Celna wykorzystuje segmentację podmiotów. W wyniku segmentacji, przedsiębiorcy są klasyfikowani do określonej grupy ryzyka (niskiego, średniego lub wysokiego) w oparciu o wskaź-

³⁶ Rozszerzenie obowiązków organów celnych o koordynację działań służb kontrolnych zostało nałożone na podstawie przepisów Ustawy z dnia 7 listopada 2014 r. o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej, Dz. U. 2014 poz. 1662.

³⁷ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady i Europejskiego komitetu Ekonomiczno-Społecznego dotyczący zarządzania ryzykiem celnym i bezpieczeństwem łańcucha dostaw, COM (2012) 793 final, Bruksela 08.01.2013, s. 5.

niki odnoszące się, m.in. do aspektu fiskalnego (zadłużenia wobec budżetu państwa z tytułu należności celno-podatkowych); aspektu ułatwień (ilość pozwoleń/zezwoleń); nieprawidłowości stwierdzonych w kontrolach, aspektu naruszeń przepisów prawa oraz wskaźnika wiedzy o przedsiębiorcy (okres współpracy przedsiębiorcy z organami celnymi). Z procesu segmentacji wyłączone są podmioty uprawnione do korzystania z ułatwień w kontroli celnej a więc Upoważnieni Przedsiębiorcy (zakres ułatwień uzależniony od posiadanego rodzaju świadectwa AEO) oraz przedsiębiorcy posiadający pozwolenie na stosowanie procedury uproszczonej. Efektem segmentacji jest koncentrowanie kontroli celnej na zjawiskach i podmiotach zwiększonego ryzyka, przy jednoczesnym przyspieszaniu przepływu legalnego handlu.

Zakończenie

Różnorodność przedsiębiorców (małe, średnie, duże przedsiębiorstwa; nowe i te z doświadczeniami; różna liczba odpraw celnych i wysokość płaconych należności celno-podatkowych itp.) wymaga od organów celnych różnego podejścia ale jednakowego traktowania. Służba Celna liczy się z opiniami i uwagami przedsiębiorców, kładzie duży nacisk na partnerskie relacje z podmiotami gospodarczymi. Proinnowacyjne działania stosowane przez organy celne ułatwiają prowadzenie działalności w obrocie towarowym z zagranicą poprzez zmniejszenie barier i obciążeń administracyjnych. Dla przedsiębiorców rozwiązania te przekładają się na wymierne korzyści w postaci obniżenia kosztów działalności i oszczędność czasu. W opublikowanym w październiku 2014 r. raporcie Komisji Europejskiej *"The electronic customs implementation in the European Union"* w kategoriach: wpływ usług elektronicznych na uproszczenie procedur celnych oraz obniżenie kosztów funkcjonowania przedsiębiorstw, polska Służba Celna znalazła się na pierwszym miejscu³⁸. Natomiast w rankingu Banku Światowego *Doing Business* na 2015 roku doceniono m.in. skrócenie odprawy towarów w portach morskich do jednego dnia. Polska zajęła 32. miejsce w zestawieniu 189 państw ocenianych pod kątem łatwości prowadzenia prywatnych firm³⁹. Praktyczne stosowanie praw przewidzianych przez przepisy w bardzo dużym stopniu uzależnione jest od samych przedsiębiorców. Jeśli przedsiębiorcy będą mieli świadomość istniejących uprawnień, będą z nich korzystali a od organów celnych będą wymagali ich respektowania, to z pewnością jakość relacji „Służba Celna - Biznes” poprawi się jeszcze bardziej, a praktyczne prowadzenie działalności gospodarczej w obrocie towarowym z zagranicą będzie jeszcze łatwiejsze.

³⁸ Por. Report "The electronic customs implementation in the European Union", Flash Eurobarometer 399, European Commission, Directorate-General for Taxation and Customs Union, October 2014 (dostęp http://ec.europa.eu/public_opinion/flash/fl_399_en.pdf 26.03.2015).

³⁹ *Doing business 2015. Going Beyond Efficiency*, 12 th Edition, The World Bank, 2014. (dostęp www.doingbusiness.org 26.03.2015).

Literatura

1. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady i Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego dotyczący zarządzania ryzykiem celnym i bezpieczeństwem łańcucha dostaw, COM (2012) 793 final, Bruksela 08.01.2013
2. Report "The electronic customs implementation in the European Union", Flash Eurobarometer 399, European Commission, October 2014 (dostępny http://ec.europa.eu/public_opinion/flash/fl_399_en.pdf)
3. Report "Doing business 2015. Going Beyond Efficiency", 12 th Edition, The World Bank, 2014 (dostępny na <http://doingbusiness.org>)
4. Rozporządzenie Rady (EWG) nr 2913/92 z dnia 12 października 1992 r. ustanawiające Wspólnotowy Kodeks Celny, Dz. U. L 302 z 19.10.1992
5. Rozporządzenie Rady (EWG) nr 2658/87 z 23 lipca 1987 r. w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz Wspólnej Taryfy Celnej, Dz. U. L nr 256 z 07.09.1987
6. Rozporządzenie Rady (WE) nr 1186/2009 z dnia 16 listopada 2009 r. ustanawiające wspólnotowy system zwolnień celnych, (wersja ujednolicona) Dz. U. L 324 z 10.12.2009
7. Rozporządzenie (WE) nr 648/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 kwietnia 2005 r. zmieniające rozporządzenie Rady (EWG) nr 2913/92 ustanawiające Wspólnotowy Kodeks Celny, Dz. U. L 117 z 04.05.2005
8. Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1875/2006 z dnia 18 grudnia 2006 r. zmieniające rozporządzenie (EWG) nr 2454/93 ustanawiające przepisy w celu wykonania Wspólnotowego Kodeksu Celnego, Dz. U. L 360 z 19.12.2006
9. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 12 czerwca 2013 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie formularzy stosowanych w sprawach celnych, Dz. U., poz. 729 z 25.06.2013
10. Strategia działania Służby Celnej na lata 2014-2020, Załącznik do zarządzenia nr 50 Ministra Finansów z dnia 13 grudnia 2014 r., Ministerstwo Finansów, Warszawa 2013
11. Świerczyńska J, Budzowski K., Instytucja Upoważnionego Przedsiębiorcy w Unii Europejskiej, [w:] Integracja i kryzys na lokalnych i globalnych rynkach we współczesnym świecie. Red. J. Rymarczyk, M. Domiter, W. Michalczyk. Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Wrocław 2013
12. Traktat z Lizbony zmieniający Traktat o Unii Europejskiej i Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską podpisany w Lizbonie dnia 13 grudnia 2007 r., Dz. U. C 306 z 17.12.2007, wersja skonsolidowana Traktatu - Dz. U. C 83/47 z 30.03.2010
13. Ułatwienia dla upoważnionych przedsiębiorców (AEO), wersja 0.4, Ministerstwo Finansów, Warszawa, 2015 (dostępne: <http://bip.warszawa.ic.gov.pl>)
14. Ustawa z dnia 19 marca 2004 r. Prawo celne, tekst jednolity ustawy - Załącznik do Obwieszczenia Marszałka Sejmu RP z dnia 5 kwietnia 2013 r., Dz. U. z 25.06.2013, poz. 727.
15. Ustawa z dnia 7 listopada 2014 r. o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej, Dz. U. 2014 poz. 1662
16. Wytyczne w sprawie stosowania procedur uproszczonych, o których mowa w art. 76 ust.1 Wspólnotowego Kodeksu Celnego, wersja 1.4., Ministerstwo Finansów - Departament Ceł, Izby Celne: w Katowicach, Krakowie, Wrocławiu, styczeń 2015, (dostępne na <http://bip.warszawa.ic.gov.pl>)

CUSTOMS PROCESS FACILITATION ACTIVITIES APPLIED BY THE CUSTOMS TOWARDS ENTREPRENEURS WITHIN THE FOREIGN TRADE

Summary

Contacts between entrepreneurs engaged in international trade and customs administration are a part of the day-to-day reality. Within these relations, the customs authorities play their traditional role of collecting tariffs and taxes but also constantly and consistently support economic activity. Entrepreneurs expect solutions which will result in facilitating legal operations and an efficient flow of trade good. Nowadays, the entrepreneur is treated not only as an equal partner but has become the most important stakeholder. The aim of the paper is to present fundamental legal regulations within the foreign trade and to identify and characterize the most significant solutions employed by The Customs Service, the effect of which is to reduce administrative barriers and facilitate the whole customs process for entrepreneurs.